

δρόμο τους καὶ σὰν τοὺς ἐπίασε ἡ βροχὴ μπήκανε στὸ καλύδι. Τέτοιους δαιμόνους δὲν τοὺς εἶχε ὁ τόπος μας. Οἱ δικαί μας τὸ πολὺ μᾶς ἐκλεβαν κανὲ γίδι.

Μανταλώνω τὴν πόρτα καὶ γυρίζω καὶ τοὺς βλέπω μὲ μιὰ ματιὰ σὰ νὰ τοὺς λέω, δὲν ἔχετε τώρα νὰ φοβηθῆτε. Αὐτοὶ παίρνουν τότες καρδιά καὶ ἀρχίζουνε στὰ γερά τὸ ξεφάντωμα. Τοὺς ἔφερα καὶ κρασί. Ἡ πλόκα μας δὲν εἶταν ἄδεια ποτές. Πρὶν νὰ τὸ φέρω ὅμως, πρόλαβα καὶ ἔχουσα μέσα καὶ λίγο σπέρτο. Τὸ κρασί ἐπρεπε νὰ δουλέψῃ γλήγορα, πρὶν νὰ ῥθῃ ὁ γέρος, καὶ ἄλλον τρόπο δὲν εἶχε. Τὰν τὰν ἔκανε ἡ καρδιά μου νὰ μὴν ῥθῃ καὶ χτυπήσῃ πρὶν νὰ μεθῇσουν. Δὲν ἀργήσανε νὰ τὰ χάσουν. Ὁ ἕνας ἔσκυψε τὸ κεφάλι του μπρὸς, ὁ ἄλλος τὸ ῥοιξε πίσω καὶ κοίταξε τὸ ταβάνι μουρουρίζοντας μιὰ λόγια. Ἀνοίγω τὴν πόρτα. Ἀκούγω περπατηξιάς. Καιρὸ δὲν εἶχα νὰ χάνω. Παίρνω τὸ ξινάρι, δίνω μιὰ τοῦ ἐνοῦ στὸ σέβρο, μιὰ τ' ἄλλου στὸ λαιμό. Σαλέψανε λιγάκι, γαργαρίζανε, μούγκριζαν καὶ γύρανε κάτω. Ὁ ἕνας πίστομα καὶ ὁ ἄλλος ἀνάσκελα. Καθόλου δὲν τρέμαζαν. Τὴν ἔκαμα τὴ δουλειὰ σὰ νὰ εἴμουν χασάπη. Πέτρα εἶταν ἡ καρδιά μου. Στέκουμουν καὶ τοὺς ἔβλεπα μ' ἕνα ραχάτι σὰ νὰ μ' ἔκαμαν ἀπὸ χήρα βασίλισσα. Ἀπάνω σὲ κείνη τὴ στιγμή, νὰ καὶ ὁ θεὸς μου ὁ Νικολῆς στὸ κατώφλι, μὲ βρεμένο σακκούλι στὸν ὦμο του. Στάθηκε ξερός, σὰ νὰ βλεπε ὄνειρο. Σὰ γύρισα καὶ τὸν εἶδα, ἔγινα πάλι ἀπὸ ἄντρας γυναίκα καὶ μὲ πῆραν τὰ δάκρυα. Πῆγε νὰ τρελλαθῇ ὁ δόλιος σὰν τοῦ εἶπα.

— Τί κάθεσαι τώρα, μοῦ λέει. Νὰ φύγουμε, εἰδεμὶ χαθῆκαμε.

— Ποῦ νὰ φύγουμε; τοῦ κάνω. Ποῦ νὰ φύσουμε τοῦ Γιωργάκη μου!

Βγήκαμε καὶ τότε φέραμε μέσα. Ἀχ, καὶ πῶς νὰ τὸ ξεχάσω τὸ πικρὸ τοῦ χαμόγελο! Πρέπει νὰ μείν' ἔτσι τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ ἔπεσα ἀπάνω του καὶ τὸν πασπάτευα νὰ δῶ ἂν ζοῦσε ἀκόμα.

Ποῦ νὰ τὴν ἱστορήσω τὴν ἀνιστόρητη ἐκείνη τὴ νύχτα, παιδί μου! Ἀποφασίσαμε νὰ μείνουμε καὶ νὰ μὴ φύγουμε. Βγαίνουμε ὅζω καὶ κατεδαίνουμε στὴν πὶδ μακρινὴ τὴ γωνιά τοῦ μικροῦ χωραφιοῦ μας, κοντὰ σὲ μιὰ μεγάλη συκαμινιά. Σκοτάδι, πίσσα. Τύχη μας ποῦ δὲν εἶχε οὔτε φεγγάρι. Ὁρες καὶ ὥρες ἔσκαθε ὁ γέρος καὶ ξεφτυάριζα ἐγὼ χῶμα. Κ' ἕνας φόβος! Φύλλο ἔπεφτε καὶ τρομάζαμε. Σὰν ἔγινε ὁ λάκκος βαθὺς ὡς τὴ μέση μου, γυρίσαμε στὸ καλύδι. Τοὺς σηκώσαμε κατὰ πῶς εἶτανε, μὲ τάρματά τους, μ' ὅλα τους. Ἀλλή μισὴ ὥρα, καὶ τὰ δυὸ ἐκείνα σκοτωμένα θεριὰ εἶτανε χωμένα, καὶ τὸ νύσκαρτο χῶμα σκεπασμένο μὲ κληματόδεργες καὶ μὲ στοιδιές.

Καὶ τότε δὲν εἶχαμε στὸ καλύδι παρὰ τὸ λείφανο τοῦ Γιωργάκη μου. Τοῦ πλύνουμε τὰ στήθια,

ρίξαμε στὴ φωτιά τὰ ματωμένα του ρούχα, τότε σαβανώσαμε, ὅλα τὰ κάμαρε.

Γλυκοχάραζε σὰν ἀρχίσαμε νὰ ξεπλύνουμε, ὁ γέρος τις ματωμένες τις πλάκες ὅζω, καὶ ἐγὼ τὰ ματωμένα τὰ σανίδια μὲς τὸ καλύδι. Καὶ σὰν ἔδωκαν ὁ ἥλιος ἀπάνω στὰ κατὰδρεχτα βουνὰ καὶ γελοῦσε πάλι ὁ κόσμος, ἐμεῖς καθίσαμε πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ τόσες κατὰμαυρες ὥρες, ἀγρυπνισμένοι, ἀποσταμένοι, τρομασμένοι καὶ μὲ καρδιὲς ραγισμένες.

Τί νὰ σοῦ τὰ λέω τᾶλλα, παιδί μου! Ὅπου νὰ εἶναι, ἔρχεται καὶ ὁ ἀφεντικός. Κανένας δὲν τὰ πῆρε χαμπάρι τὰ ποῦ γενήκαμε. Ἀστροπελέκι ἔπεσε καὶ τότε σκότωσε τὸ Γιωργῆ μου. Τότε θάψαμε τ' ἀπομεινέρο. Σὰ γύρισα σπῆτι, δὲν μπορούσα πιά νὰ μείνω μέσα τὴ νύχτα. Ὅλα τὰ φαντάσματα τᾶβλεπα γύρω μου. Ἦθελα νὰ πάρω τὰ μάτια μου καὶ νὰ φύγω. Μὲ φοβήθηκε τότες ὁ γέρος, ἔρριξε στὸν ὦμο του τὸ δισάκι, καὶ μὲ πῆρε μαζί του. Ὅλη τὴ νύχτα περπατούσαμε. Μῆφερε ἴσια ἐδῶ. Τὸν ἤξερε τὸν ἀφεντικό. Ὁ γέρος γύρισε πίσω. Αὐτὸς δὲν πολυφοβότανε τὰ φαντάσματα, καὶ ἔμεινε στὸ καλύδι ὡς πρόπερσι, ποῦ συχωρέθηκε. Ἐγὼ μὴτε ξαναπῆγα, μὴτε ξαναπηγαίνω πιά τώρα. Ἐδῶ θὰ πεθάνω, κοντὰ σας. Μὴν κλαῖς, παιδί μου, καὶ μὴν τρομάζης. Ἐγὼ ἡ καταραμένη φταίγω ποῦ τὸ τρέμαξα τὸ πουλᾶκι μου».

(Ἀκολουθεῖ)

— ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΒΓΗΚΑΝΕ

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ

ΤΟΜΟΣ Ε'

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

καὶ πωλοῦνται στὸ Βιβλιοπωλεῖο «Ἐστίας» δρ. 4.

ΠΕΡΙΕΧΑΜΕΝΑ :

Σὰ λάμπει ὁ ἥλιος — Μιὰ κριτικὴ — Ἐνωσις θὰ πῇ δύναμις — Τρομοκρατία — Μάθησις καὶ λεφτεριά — Ὁ «Συγγραφεὺς» — Ἐπίλογος — Ἐκατὸν πενήντα — Διαγωνισμός γιὰ τὴ γλώσσα 1904 — Ἡ γραμματικὴ τοῦ Ροιτάκη — Λεφτεριά καὶ μάθησις — Τὸ ἔρημ τοῦ Νεμεῖα — Ἐνα γράμμα — Οἱ παράδες — Διαβάζοντας τὰ Πάτρια — Σκευοῦλες — Ἡ κλωστή — Ἐνα νόστιμο ἐπιχείρημα — Ἐνισμός — Ταχυδρόμος, ταχυδρομεῖο, πόστα — Ἐνας ἕνας — Τί λέγεται γλώσσα — Ἀνοιχτὸ γράμμα — Τὰ βιβλία μας καὶ τὰ περιοδικὰ μας — Ὁ Ἄντρας καὶ ἡ γυναίκα — Ὁ κ. H. Krüger — Τὸ φεγγάρι — Ἡ χημία τοῦ λαοῦ — Μαρία Ἐλένη — Καλοσύνη καὶ Διάβασμα — Δίγα λόγια — Ὁ Μεσοσαζέρης — Τριάντα χιλιάδες φράγκα χρυσά — Πρωτοχρονιάτικο — Ἀγάπη — Πέρα πέρα — Ὁ Νουμάς — Γράμμα στὴ Μυριέλλα.

Μιὰ κλωστή τὰ δένει ἐγώ.
Μοναχὰ ἡ πλανεύτρια ἡ Μάρια
Κινητὰ με καὶ γοητεύει με
Μάχομαι, καὶ τὴ νικῶ!

Δὲ ρωτῶ ἂν σαλέβει κανένα αἶσθημα στὰ παρὰπάνω ποιήματα, γιατί αὐτὸ εἶναι ὅζω ἀπ' τὸ σκοπὸ τους. Θέλω νὰ ρωτήσω μόνο ἂν εἶναι σοβαρὴ προσπάθεια φιλοσοφίας σὲ στίχους καὶ ἂν ἔχουν τὴν ποιητικὴν ἐκφραση, τὴν καλλιτεχνικὴν ὁμορφιά. Θὰ μπορούσα νὰ γεμίσω στήλες καὶ σελίδες τοῦ «Νουμά», ἂν ἤθελα νὰ δείξω πλατύτερα τὸν τρόπο τῆς ποιητικῆς φιλοσοφίας τοῦ ποιητῆ τῆς «Ἀσάλευτης ζωῆς». Κι ὁ κριτικὸς Παλαμάς μὴ νομίζει πῶς μπορεῖ νὰ μ' ἐξοφλήσῃ φέρνοντας τὸ παράδειγμα ἐνὸς Ἀπόρ, ἐνὸς Πρωτόμ, ἢ δὲν ξέρω τίνος ἄλλου. Δὲ θὰ διστάζω νὰ τοῦ πῶ ἀπὸ πρὶν πῶς ἂν καὶ ἡ ἔμμετρη φιλοσοφία καὶ ἐκείνων καὶ ὅποιου ἄλλου ποιητῆ ἔχει παρόμοιο βάθος καὶ ὕψος καὶ ἂν ὁ ἐκφραστικὸς τους τρόπος εἶναι ὁ ἴδιος, τότε τὰ ποιήματά τους δὲν ἔχουν ἀξία περσότερη ἀπὸ τὴν ἔχουν τὰ παραπάνω. Τὸ ἴδιο κανένας κίντυος καταταγμοῦ μου στοὺς ἀνίδεους καὶ στοὺς κοντόθωρους δὲ θὰ μὲ τρομάξῃ νὰ μὴν πῶ πῶς στὴ φιλοσοφικὴ

προσπάθεια τῆς ποίησης τῆς «Ἀσάλευτης ζωῆς» περσότερο αἰστανόμαστε τὴν ἀγωνία τοῦ ποιητῆ νὰ φτάσῃ στὴ φιλοσοφικὴν ἰδέαν παρότι μπορούμε νὰ ἐχτιμήσουμε τὴ φιλοσοφικὴν του μπόρεση.

Τῶν ὅλων τὰ προβλήματα, νυχτοπλέχτα γαϊτάνια,
Στὴν ἑσπεριά, στὸ ξέφωτο, καὶ κάτου ἀπ' τὰ πλατάνια

Νὰ τὰ ξεπλέξω ἀφήστε με, καὶ νὰ τὰ πᾶξω πέρα
Στὴν πράσινη ἀκροποταμιά μὲ τὸν καθάριο ἀέρα.
Εἴμ' Ἀθηναῖος τὰ κάστρα σου, τὰ σκοτεινὰ βιβλία,
Τᾶνκλεια ἀπλώσου, φέρνω σὲ στὸ φῶς, Φιλοσοφία!
Πῆς μου ξανά ψιθυριστὰ σὰ φύλλο καὶ σὰν κῆμα
Τοῦ γόη τοῦ δαίμονα Ἐρωτα τὸν ἔλαινο, Διοτίμα!

Ὁμορφο σὲ μορφή καὶ ἰδέαν μέσα σὲ ἀρκετὰ πολὺ ὁμορφα ποιήματα ἀπὸ τις «Ἐκκτὸ φωνές». Ποιὸς θὰ θελήσῃ νὰ ποικίλῃ ἀπὸ τὴν ποίησιν νὰ μᾶς ἐκφράσῃ κοντὰ σ' ἄλλες ἔγνιες καὶ πάθη τῆς ζωῆς καὶ τὸ ζάλισμα τοῦ νοῦ ἀπὸ τὰ προβλήματα τῶν ὅλων; Καὶ ποιὸς θὰ ἔχει ἀντιλογία ἂν ὁ ποιητῆς τῆς «Ἀσάλευτης ζωῆς» μπορούσε νὰ μᾶς «φέρεῖ» στὸ φῶς τῆς Φιλοσοφίας, ἔστω ἀκόμα καὶ σὲ κατώτερο βαθμὸ ἀπὸ τὸ κάνει ἡ Διοτίμα μὲ τὸν ἔλαινο τοῦ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 12 1/2

Γιὰ τις ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρέμνες (3 δρ. τὴν τριμήνη) συντρώμες.

Κανένας δὲ γράφεται συντρώμητῃς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρώμη του.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμά πωλοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμὴ.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κδόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἑθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλὴ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια), στὸ κδόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἐστίας Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλὴ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὸ Θεσσαλικὸ ζήτημα — Ἡ καταγγελία τοῦ κ. Κορύλλου — Κλασικομανεῖς ἀγρόματοι — Ὁ Μιστριώτης...μαλλιάρος — Τὸ Ἐργατικὸ κέντρο.

ΕΧΟΥΝΕ καὶ δὲν ἔχουνε δίκιο οἱ χωρικοὶ τῆς Θεσσαλίας ποῦ σηκώσανε πανάσταν καὶ ζητάνε νὰ ξεσκελασθοῦν ἀπὸ τὰ θεριά, ποῦ λέγονται καὶ πάνου, στοὺς Θεσσαλικοὺς κάμπους, ἀφ' ἐν τὰδε ς. Ὅποιος μελέτησε βαθιὰ τὸ Θεσσαλικὸ ἀγροτικὸ ζήτημα, ἢ ὅποιος ἔζησε καὶ λίγο καιρὸ στοὺς Θεσσαλικοὺς κάμπους, ξέρει τί πάει νὰ πεῖ «ἀφέντης» καὶ τί πάει νὰ πεῖ «καλλιεργητής» καὶ ἔτσι δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ δικαιώσει τὰ δυστυχημένα αὐτὰ ὄντα ποῦ λέγονται κοροδεφτικά «ἀθρόποι» καὶ ποῦ ζητάνε σήμερα νὰ γίνουνε καὶ ἀληθινὰ τέτιοι.

Ἀπὸ τὴν ἄλλην ὅμως μεριὰ πῶς θέλετε νὰ λυθεῖ ἕνα τέτιο ζήτημα σὲ λίγες μέρες καὶ μὲ δίχως παράδες; Κι ἀφοῦ δὲν ἔχει παράδες ἡ Κυβέρνησις, μπορεῖ νὰν τ' ἀρπάξῃ τὰ τσιφλίκια καὶ νὰν τὰ πωλήσῃ μὲ πίστωση ἢ νὰν τὰ χαρίσῃ στοὺς καλλιεργητῆς;

Τὸ ζήτημα αὐτὸ πρέπει νὰ μελετηθεῖ γερά καὶ γλήγορα καὶ πρέπει νὰ ψηφιστοῦν νόμοι τέτιοι ποῦ νὰ κανονίζουν ἀθροῦσιν ἀ τὴ θέσιν ἰδιοχτήτη καὶ καλλιεργητῆ, γιατί εἶναι αἰσχρὸς ὅ ἕνα Κράτος ποῦ λέγεται λεῦτερο νὰ ὑπάρχουνε

Ἐρωτὰ στὸ «Συμπόσιον» τοῦ Πλάτωνα, ἂν δὲ γελιέται. Μὰ καταφέρνει νὰ μᾶς φέρῃ στὸ φῶς τῶν στίχων του σχεδὸν τίποτε περσότερο ἀπὸ φιλοσοφικοῦδεολογικὴ ὀνματολογία; Καταφέρνει νὰ ζωντανέψῃ σὲ κάπως λαχταριστὴ ὁμορφιά τὴ λαχτάρει ποῦ ἔχει γιὰ τὴ Μούσα Ἰδέαν; Ἀς τὸν ἀφίσουμε νὰπολογηθεῖ καὶ πάλι ὁ ἴδιος:

Ἡ ἀγάπη, καὶ ὅλο κρῖνα φέρνω σου,
Ἡ σκέψη, φέρνω σου τὰχτιδωτὸ στεφάνι,
Ὁ πόθος εἶμαι, τὰ καρφιά σου φέρνω,
Εἶμαι ἡ θυσία, φέρνω τὸ σταυρό σου φτάνει;
Στολίσου μὲ τὰ κρῖνα, ὦ Μοῦσα ὑπέρκλη,
Καὶ τὸ στεφάνι φόρεσε τὰχτιδωτό;
Καὶ βάλε τὰ καρφιά σου ἐμένα,
Κ' ἐμένα σταθρῶσέ με. Δὲν πεθαίνω ἐγώ.

Τὸ πέρασμα, τὸ πέρασμα, τὸ πέρασμά σου!
Δὲν ἔχει χιτῆς, μὴτε αὐριό το πέρασμά σου,
Πάντα ἔχει σήμερα καὶ πάντα ἐμπρὸς μου στέκει.
Καὶ πάντα ὑφαίνει δράματα καὶ πάντα θάμνη πλέκει.

δοῦλοι σὺν αὐτοῖς ποὺ ζοῦνε σήμερον στοὺς
Θεσσαλικὸς κάμπους καὶ ποὺ παναστατοῦνε μ' ὄλο-
τους τὸ δίκιο.

★

ΔΕΝ τὸ λέμε ἐμεῖς. Τὸ λέει ἡ «Ἀκρόπολις» σ' ἓνα
«Λακωνικόν» τῆς τῆς Τρίτης κ' ἐμεῖς τὸ παίρνουμε δῶ,
βάνοντάς του ἔτσι τὴν κόκκινη βούλλα τοῦ «Ἐγκρίνεται»:

«Ὁ πάντοτε εὐφροδύτης Πατριὸς ἱατρός κ. Χρ. Κο-
ρύλλος μὲ τοὺς μαργαρίτας τοὺς ἱατρικοὺς ποὺ μᾶς ἔστει-
λε, θὰ κάμῃ μὲν πολλοὺς νὰ γελάσουν, ἀλλὰ νομίζει ὅτι
ἡ ἱατρικὴ ὑπέληψις τῶν εἰς βάρος τῶν ὑποίων θὰ γίνου-
ν τὰ γέλοια, θὰ ἐλαττωθῇ, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ;

«Ὅσον ἐμείψαν τὴν μηχανικὴν ἀξίαν τοῦ κ. Ἀθ.
Γεωργιάδου αἱ ἀνορθογραφίαι του, ἄλλο τόσον θὰ μειώ-
σουν τὴν χειρουργικὴν δεινότητά ἐνδὸς Τσάκωνα αἱ ἀσυν-
ταξίαι του.

«Ἀς εἶν' κολὰ τὰ γυμνάσιά μας, τὰ ὁποῖα διδάσκουν
γλῶσσαν ἀνυπαρκτον καὶ ἀλάλητον.»

★

ΜΠΟΡΕΙ νὰ φταῖνε καὶ τὰ Γυμνάσια (καὶ κανεὶς δὲ
λέει τὸ ἐναντίον) μὰ δὲν πρέπει νὰ ξεχνάμε κιόλας πὺς ὁ
μηχανικός κ. Γεωργιάδης, πρὶν τὸ Ὑπουργικὸ Συμβούλιο
τὸν κρίνει «ἀνεπαρκῆ» γιὰ τὴν ἀνορθογραφίαν του, εἶχε
ὁριζῶναι ἐκθεσὴ νὰ κλασικοποιηθοῦν οἱ δρόμοι κ' οἱ μα-
χαλάδες τῆς Ἀθήνας, νὰλλάξουν δηλ. ὄνομα «ἐπὶ τὸ ἀρ-
χαιοπρεπέστερον». Ὅσο γιὰ τὸ χειροῦργο κ. Τσάκωνα, ξέ-
ρουμε πὺς εἶναι μανιακὸς καθαρευουσιάνος. Ὡστε (νὰ, τί
συμπέρασμα βγαίνει) ὅσο πὺς ἀγράμματος εἶναι κανεὶς,
τόσο πὺς καθαρευουσιάνος θέλει νὰ δείχνηται γιὰτὶ βρῖσκει,
ἐτοιμὲς τὶς ρετσέτες.

Ἐμεῖς θὰ παρακαλέσουμε τοὺς Πατρινοὺς φίλους μας,
ἁποὺς ἀπ' αὐτοὺς σχετίζεται μὲ τὸν κ. Κορύλλο, νὰ τὸν
καταφέρει νὰ στῇ τὸς «μαργαρίτες» του στὸ «Νουμᾶ»
γιὰ νὰν τοὺς τυπώσουμε στὴν πρώτη πρώτη σελίδα.

★

ΤΡΙΠΤΕ τὰ μάτια σας! Ὁ Μιστριώτης καταγγέλλε-
ται, στὸ ἴδιο φύλλο τῆς «Ἀκρόπολης» ἀπὸ τὸν κ. Γ.
Ἰωαννίδη, γιὰ... «χυδαῖστος», ὅ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον,
γιὰ μαλλιαρός!

Ἀκοῦστε:

«Καὶ Ἀν. Ἐξερχόμενοι τοῦ Πανεπιστημίου ἀγνοοῦμεν
τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, διότι αὕτη δὲν διδάσκεται καθ' ὅλην
αὐτὴς τὴν ἔκτασιν. Οἱ τύποι πανταχοῦ τρώγουσι τὴν οὐ-
σίαν, τὸ δὲ παρατηρητικὸν ἐν γένει πνεῦμα, ὅπερ ἔπρεπε
νὰ καλλιεργηθῇ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ἐλλείπει διότι σπα-
νίως ἢ μᾶλλον οὐδεὶς ποτε μέχρι τοῦδε μετεχειρίσθη τὴν
γλῶσσαν, ἣν διδάσκει. Αὐτὸς ὁ γέρον Μιστριώτης
ὅστις τοσοῦτον κόπτεται διὰ τὴν γλῶσσαν, αὐτὸς
διδάσκων ποιεῖται χρῆσιν ΧΥΔΑΙΟΤΑΤΗΣ ΓΛΩΣ-
ΣΗΣ.

«Τίς ποτε ὑπέδειξε σύστημα γλώσσης; Τίς μὲ ζῆλον
εἰργάσθη ὑπὲρ αὐτῆς παρακολουθῶν τὴν διδασκαλίαν ἀπὸ

Τὸ πέραςμα, τὸ πέραςμα, τὸ πέραςμά σου!

Στὰ πλάτια τῶν ὠκεανῶν, στὰ μάκρια τῶν ἡπείρων
Τὰ μεγαλόπρεπα πουλιὰ καὶ τὰ καρβία νιρῶπιασε,
Καὶ μάχεται μὲ τοὺς ρυθμοὺς τῶν ἱερῶν Ὀμήρων.

—

Τοῦ σκλάβου ὁ σκλάβος εἰμ' ἐγὼ ὁ ἀνέλιπτος,
Τὸ λυτρωτὴ δὲν τὸν προσμένω πλιά,
Πάω καθὼς πάει τοῦ ρηχοῦ νεροῦ τὸ ἀργὸ ξεψύ-
χισμα,

Πρὸς τὴν παντέρμη ἀερογιαλιά.

Μὰ ὅλα τὰ ξέχασα, τὰ ξέχασα, τὰ ξέχασα,
Καὶ σὰ Μεσσίας ὑψώνομαι σὲ νέα μιὰ γῆς Ἰουδαία,
Κάθε ποῦ γέρνει καὶ φνοῖς πρὸς τὰ μαλλιά μου
Τὴν ἀπαλὴν ἱερὴ ἀνοή σου, ὦ Μοῦσα Ἰδέα!

—

Θεοὶ μὲ χίλια ὀνόματα, Ἀγάπη, Σάρκα, Ἰδέα, Φωτιά,
Δύναμις, Πλάτες, Τίποτε, Πόθοι, καὶ Χρῆς, καὶ
Μοῖρες,

Χύσατε σπύρια σὰ βουνὰ ψηλά, σὰν πέλαγα πλατιά,
Δείχνητε πλάτια καὶ ὕψη σας, ἀνοίχτη καὶ τίς θύρες.

ΣΤΗ 'ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,

Κι ὁ λυτρωμὸς ἐσήμανε καὶ πίστη σας ἡ Ἰδέα!

Γύρω τριγύρω μιὰ ζωὴ, σὰ μιὰ προδότρια στέκει
Γύρω τροχίζονται σπαθιά, βροντᾶνε τὰσιτροπέλεκι...

Γύρω ἓνα κάστρο πέφτοντας μέσα ἓναν κόσμο θάφτει
Γύρω τριγύρω ἡ λεβεντιά τὸν πόλεμο ξανάφτει.

Γύρω τριγύρω μιὰ γενιὰ τὰ γόνατα λυγᾷ
Καὶ μιὰ ψευτιά τσακίζεται, γκρεμίζεται καὶ πάει...

Πέρα γελᾷ μὴν αὐγὴ καὶ φαίνεται μιὰ ζήση
Ζήση μὲ γλώσσα ζωντανὴ ποὺ σὰς θὲ νὰ τιμήσει.

Πολεμιστὴς ξαρμάτωτος κανένας σας μὴ μείνει
Μιὰ τὴν παντιέρα ὑψώσατε στὸ Φλογερὸ Καμίνι.

Νιότη! τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιάς μὴ σέρονεσαι πιά σκλάβο
Νά, ἡ ἀλήθεια! ἀγκάλιασ' τὴν. Νά καὶ ὁ δρόμος: Τράβα!

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΤΗΣ

τῆς κατωτάτης βαθμίδος τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μέχρι
τῆς ἀνωτάτης Πανεπιστημιακῆς;

Μὰ ἔχει κι ἄλλες σωστὲς παρατηρήσεις τὸ ἄρθρο τοῦ κ.
Ἰωαννίδη καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰν τὸ μελετήσουν οἱ κ.κ.
Ἀρμόδιοι. Μήπως τὰ λέει αὐτὰ κανένας δημοτικιστὴς γιὰ
νὰν τὰ παραπετόξουν; Καθαρευουσιάνος τὰ λέει κι ἂς τὰ
προσέξουν.

★

ΧΑΡΗΚΑΜΕ ποὺ ἰδρύθηκε «Ἐργατικὸ κέντρο» καὶ
στὴν Ἀθήνα μὲ σκοπὸ «τὸν συνασπισμὸν τῶν ἐργατικῶν
ὁμάδων, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀλληλεγγύης μεταξύ αὐτῶν,
τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐπιψηφίσσεως ἐργατικῆς νομοθεσίας, τὴν
ἐκπαίδευσιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἐργατικῶν διὰ διαλέξεων
καὶ σχολῶν», κι ἄλλα τέτια ποὺ μὲ παραπολὺ ἔμορφη Κι-
νέζικη γλώσσα μᾶς τὰ εἶπαν οἱ φημερίδες, φυσικὰ γιὰ νὰ
μὴν τὰ νιώσουν οἱ ἐργάτες. Ἀς εἶναι. Κεῖνο ποὺ θέλουμε
νὰ συστήσουμε τῶρα στοὺς διάφορους κοινωνιολόγους μας
εἶναι πὺς κι ἂν ἀποκλείνει τὸ καταστατικὸν κάθε μὴ ἐρ-
γάτη ἀπὸ προεδρικήν κι ἀπὸ τᾶλλα ὀφίσια, ἔχουν ὑπο-
χρέωση ἠθικὴ νὰ κάνουνε διαλέξεις στὸ «Ἐργατικὸ κέντρο»
καὶ νὰ τὸ ὑποστηρίξουν μὲ κάθε τρόπο. Μ' ἄλλα λόγια, ὁ
σκοπὸς τοὺς πρέπει νὰναι νὰν τὸ βοηθήσουν καὶ νὰν τὸ
φωτίσουν κι ὅχι νὰν τὰ ἐκμεταλλετοῦνε.

ΝΟΣΤΙΜΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Τὴ στιγμὴ ποὺ ὅλος ὁ κόσμος ἐφόρεσε τὴν ἀπο-
κριάτικη μάσκα καὶ προσπαθοῦσε νὰ γελάσῃ τὸν
ἄλλο, χωρὶς νὰ φκνῇ ἀληθινὰ ποιὸς εἶναι, ὁ «ῥιζο-
σπάστης» ποῦγραψε τὰ περίφημα καὶ ἱστορικὰ ἐ-
κείνα ἄρθρα γιὰ τὸ Ὡδεῖο στοὺς «Καιροὺς» ἔβγαλε
τὴ μάσκα του, καὶ σ' ἓνα τοῦ ἄρθρου ποὺ δημοσιεύ-
τηκε στὸ «Νουμᾶ» (ἀριθ. 379) παρουσιάστηκε ξε-
μασκαρεμένος μὲ τ' ἀληθινὸ τοῦ τ' ὄνομα καὶ τ' ἀ-
ληθινὸ τοῦ ἱδανικό.

Ἄμα γιὰ πρώτη φορὰ ἔρριξα μιὰ μυχτιὰ στὰ
ἄρθρα τοῦ «ῥιζοσπάστη» ποὺ καθὼς αὐτοκολοακεύε-
ται νὰ νομίζῃ «ἐτάραξαν τοὺς κύκλους μερικῶν ἐν-
διαφερομένων» κατάλαβα ἀπὸ τὴν πρώτη παρά-
γραφο τοῦ πρώτου ἄρθρου, πὺς ὁ «ῥιζοσπάστης» δὲν
εἶταν κανένας ἄλλος παρ' αὐτὸς ὁ ἴδιος ποὺ ἀντάλ-
λαξε τὴν πὺς περίφημη καὶ πὺς ἱστορικὴ, καὶ ἀπὸ
τὰ ἄρθρα τοῦ ἀκόμη, ἀλληλογραφίᾳ μὲ τὸ φίλο του
Γ. Ἀξιώτη σ' ἓνα περιοδικὸ ποὺ βγάζανε τότες
μαζὶ οἱ δύο, τὴν «Κριτικὴν», ἀλληλογραφίᾳ γεμάτῃ
ἀπὸ φωτιά καὶ λαχτάρᾳ γιὰ τὴν κατάχτησιν μιᾶς
«καθηγητικῆς ἑδρας» στὸ Ὡδεῖο.

Ὁ σκληρόκαρδος κ. Νάζος δὲν καταδέχτηκε νὰ

πλάθει σὲ κηχρὴ ὁμορφιά τὸ στοχασμὸν του, ἂς τὸ
δεῖ κανένας στὴν «ἀτέλιωτη προσπάθεια» τῶν Ἐ-
λευτέρων Πολιορκημένων.

Μὰ εἶπα παραπάνω πὺς κάθε ἄλλο ἐνοῶ παρὰ
πὺς λείπει ὁλότελας ἀξία ἀπ' τὴν ἰδέαν τοῦ Πα-
λαμᾶ, μὰ τούτῃ φκίνεται μονάχα ἐκεῖ ποὺ νιώθει
πὺς πρώτος ὅρος τῆς ποιήσεως εἶναι ἡ εἰκονικὴ πα-
ράστασις τῆς ἰδέας. Καὶ φυσικὰ ἐκεῖ καὶ κατορθώ-
νει νὰβρεῖ καὶ τὴν πλαστικὴν μορφή.

Χρυσὸ τὸ μῆλο ποὺ κρατᾷς, καὶ μαργαριταρένια σου,
Ἀροδαφνοῦσα, ἡ φορεσιά, πνοὴ τῆς Ἀφροδίτης,
Σ' ἔρριξε σκύλλα Ρήγισσα στὸν πυρῶμένο κλίβανο,
Καὶ σ' ἔτρωγε κι ὁ κλίβανος κ' ἐφεγγε σὰν πλα-
νήτης.

Τοῦ κάκου! ἀπὸ τὴ φλόγα ἐσὺ ξαναγιωμένη ἀφάγωτη,
Τὸ Χάρο μὲ τὸν Ἑρωτα σκορπᾷς, Ἀροδαφνοῦσα,
Ὁρμὴ ἐκδικήτρα ἀξήγητη μέσα στὰ μάτια σου ἄ-
στραψε

Βυθὸς ποὺ κρύβει ἡ θάλασσα ἡ πικροκυματοῦσα!

Τὸ παρακάτω ὀχτάστιχο ἀπὸ τὴν ἴδια συλλογὴ
μοῦ φαίνεται σὰ νὰ χαραχτηρίζῃ μόνον τοῦ τὸν
ποιητῆ.